

Jessica Rosencrantz: Tal vid firandet av Europadagen 2025

Talare
Jessica Rosencrantz
EU-minister

Datum
9 maj 2025

Plats
Stockholm

- 1 Stort tack, och stort tack till er som kommit hit till Kulturhuset just i dag, den nionde maj.

- 5 I dag firar vi Europadagen. Vi gör det i ett Europa och i en värld som ser väldigt annorlunda ut, jämfört med när Sverige klev in i den europeiska gemenskapen för 30 år sedan. Och vår europeiska union har förändrats i takt med tiden, för att kunna möta de många utmaningar och kriser som vi ställts inför längs vägen.

- 10 I dag har vi har återigen krig på vår kontinent. Ryssland fortsätter varje dag sitt brutala aggressionskrig mot Ukraina, med omätbart mänskligt lidande som följd. Auktoritära stater runtom i världen flyttar fram sina positioner. Den världsordning vi länge tagit för givet skakar i grunden. Och den ekonomiska öppenhet som präglat de senaste decennierna är på kraftig tillbakagång.

- 15 Mitt i allt detta har vi vårt Europa. Med en stor uppgift vad gäller europeisk säkerhet. Och en stor uppgift vad gäller att säkra vår konkurrenskraft och framtida välbefinnande. Ett Europa som behöver kliva fram och ta ansvar i en orolig tid.

- 20 Det finns de som säger att vi inte har något att sätta emot, när världen runtomkring oss skakar. Men historien har gång på gång visat att vårt samarbete är som bäst när det krävs. För varje kris har det europeiska samarbetet kommit ut på andra sidan, starkare.

- 25 Jag är övertygad om att så också blir fallet denna gång.

Europas tid är nu.

I tre år, två månader och femton dagar har Ukraina kämpat för sin frihet och rätt att själva bestämma över sitt eget öde. Hela EU:s säkerhet är direkt
35 sammankopplad med Ukrainas.

Där är därför den här regeringens främsta utrikespolitiska uppgift är att stödja Ukraina.

40 Vi sätter handling bakom de orden. Sedan Rysslands fullskaliga invasion mot Ukraina i februari 2022 har Sverige bidragit med 92, 8 miljarder kronor för att stödja Ukraina. I slutet av mars presenterade regeringen Sveriges hittills största militära stödpaket. Tillsammans är de nordisk-baltiska länderna, trots vår storlek, världens näst största givare av militärt stöd till Ukraina.

45

I tider som dessa är det värt att påminna sig om att EU började som ett fredsprojekt. Den grundläggande principen att varje land äger sin egen framtid,
50 och att samarbete gör den framtiden ljusare, fortsätter att vara grunden för vårt Europa än i dag.

Att värna våra demokratier och gemensamma värden är vårt ansvar. Ett ansvar som varje land enskilt och tillsammans behöver ta.

55

En viktig del i detta handlar om att klara av att möta de hot som våra demokratier ställs inför, också militärt.

Sveriges regering har genomfört historiska förstärkningar av det svenska
60 försvaret. På bara några år har vi dubblat försvarsutgifterna och till 2030 ska Sverige investera 3,5 procent av BNP i försvaret.

Europa behöver också samlat ta ett större ansvar för sin egen säkerhet. Därför ser vi nu hur försvars- och säkerhetspolitiken kommer in som ett allt tydligare
65 element i den europeiska agendan.

Under ett extrainsatt EU-toppmöte i början av mars kunde man ta på allvaret i Bryssel när 27 länder ställde sig bakom ett åtgärds paket för att möjliggöra

70 kraftiga förstärkningar av nationella försvarsförmågor. Jag vill påstå att det beslutet inte hade varit möjligt för bara något år sedan. Men tidens allvar gjorde det nödvändigt. Som EU-kommissionens ordförande Ursula von der Leyen uttryckte det: "Om Europa vill undvika krig, måste Europa förbereda sig för krig."

75

Denna handlingskraft bekräftar min tes: Europas tid är nu.

80 Parallellt med den allvarliga säkerhetspolitiska utveckling vi sett de senaste åren, ser vi också hur rättsstatens principer utmanas och ifrågasätts. Demokratin är i delar av världen på tillbakagång. Sveriges och EU:s försvar för individens rättigheter, yttrandefrihet och rätt att älska vem man vill är däremot bergfast.

85 EU:s gemensamma lagar och värderingar är den tryggaste av grunder att stå på. Att flera länder utanför EU just nu genomför ett gediget reformarbete för att kunna ansluta till vår europeiska värdegemenskap visar på styrkan i vår europeiska union. Låt oss inte ta den för given.

90 Impulsen att vända sig inåt och försvara det man redan byggt upp i tider av oro kan på många sätt vara förståelig. Men jag vill påstå att det är helt fel väg att gå, om vi vill se ett demokratiskt Europa som växer i styrka.

Därför är arbetet med att välkomna fler länder in i vår europeiska gemenskap så
95 viktigt. EU:s utvidgningspolitik vilar på en värderingsmässig grund, men är också ett av våra viktigaste strategiska instrument för att bygga säkerhet, stabilitet och välstånd på vår kontinent.

Sverige och den här regeringen kommer att vara en trogen sparringpartner på
100 kandidatländernas väg mot medlemskap. Med fler medlemmar bygger vi Europas demokrati starkare.

105 Låt mig nu säga ett par ord om något som den här regeringen arbetat med mycket intensivt, nämligen Europas konkurrenskraft. Europa har under 2000-talet sett sig omsprungna av både USA och Asien vad gäller ekonomisk tillväxt

och konkurrenskraft. En av många konsekvenser är att nya innovativa företag,
110 inte minst inom tech-sektorn, i dag växer fram utanför Europa.

Därtill ser vi hur den globala ekonomiska ordningen förändras snabbt. Men när
den amerikanska administrationen sätter sin tilltro till tullar, är det upp till
Europa att stå upp för frihandelns principer. Både USA och Europa tjänar på
115 handel med varandra, tullar är en skatt på företag och konsumenter, och hela
EU behöver arbeta för en konstruktiv lösning.

Samtidigt driver Sverige på varje dag för att EU ska sluta fler handelsavtal med
fler länder och vi ser nu, som en reaktion mot de amerikanska tullarna mot
120 omvärlden, att fler och fler ansluter till vår övertygelse om att öppenhet och
handel fortsatt är vägen framåt.

Det är nämligen så, att om vi räknar vi bort USA återstår hela 87 procent av
världens handel. Mexiko, Indonesien, Indien, Filippinerna och Thailand är bara
125 några exempel på marknader som EU borde fördjupa eller sluta nya avtal med.
När andra erbjuder tullar, ska Europa erbjuda handel.

Potentialen för Europa i denna nya, rörligare omvärld är betydande. Och det är
upp till oss att tillvarata den chansen.

130

Att EU har haft ett stort konkurrenskraftsproblem under 2000-talet är sant.
Men vad som också är sant är att vi har alla förutsättningar att återigen bli en
135 ledande global tillväxtmotor. Om vi gör rätt saker. Här vill jag påstå att Sverige
kan visa vägen. Vi har hög trovärdighet när vi talar om frågor som
kapitalmarknad, innovation, energi och klimat. Låt mig ge er några korta
exempel. Antalet börsintroduktioner i Sverige var under det senaste decenniet
över 500. Det är fler än Tyskland, Frankrike, Spanien och Nederländerna
140 tillsammans. Svensk el är till 99 procent fossilfri och dessutom billigast i EU. Vi
har lägst klimatutsläpp per capita i hela unionen. Och svenska investeringar i
forskning och utveckling, som andel av BNP, är de högsta i hela EU.

I Sverige växer alltså både företag och idéer. Här investerar företag i ny grön
145 teknik och omställning, eftersom vi vet att det går hand i hand med stärkt
konkurrenskraft. Detta är formeln som hela Europa bör ta efter.

150 Europa har en av världens största marknader som samlar över en halv miljard
människor. EU:s inre marknad med fri rörlighet av varor, tjänster, personer och
kapital är en av unionens absolut största styrkor. Sedan den inre marknaden
kom på plats år 1993 har handeln inom EU ökat markant, men drygt 30 år
senare dras den fortfarande med barnsjukdomar. Våra egna hinder för
tjänstehandel på den inre marknaden motsvarar tullar på 110 procent. När det
155 kommer till handel med varor kan hindren jämföras med tullar om 44 procent.
Om alla hinder på den inre marknaden elimineras, skulle vårt BNP öka med 10
procent.

160 EU måste ta uti med detta självförvållade problem.

De senaste åren har också våra företag tyngts ner av regelkrångel och
rapporteringskrav. Låt mig på denna punkt vara tydlig: Ekonomiskt välstånd
skapas inte av politiska styrdokument utan av fria människor som agerar på fria
marknader. Regeringen agerar därför varje dag för att minska på regelbördan för
165 att EU ska bli en bättre plats för företag att starta, växa och utvecklas.

Ytterligare en viktig del i att få företag att trivas i Europa handlar om att
säkerställa att vi har fungerande kapitalmarknader. I dag väljer alltför många av
våra företag att flytta utanför Europa, företrädesvis till USA, för att hitta
170 finansiering. Men det handlar inte om att vi har brist på pengar i Europa, utan
snarare om att de pengar som finns inte kommer till användning. 11 000
miljarder euro slumrar på europeiska sparkonton, i stället för att göra nytta i till
exempel aktier, fonder eller andra finansiella instrument. Som är fallet i Sverige.
Detta är en betydande bromskloss för europeisk tillväxt.

175 Regeringen tar Europas konkurrenskraft på allvar. Därför att tillväxt föder
välstånd. Och för att ekonomi och säkerhet hör ihop. Utan stark tillväxt har vi
varken råd att rusta upp våra egna försvar eller råd att fortsätta stötta Ukraina.

180 ***

Världen förändras och Europa med den. Ansvar för europeisk säkerhet,
särskilt genom stöd till Ukraina, kommer på ett betydande sätt att prägla de
kommande åren. Likaså arbetet med att slå vakt om vår konkurrenskraft och
185 vårt välstånd. Detta är våra stora uppgifter.

Och ju större vår europeiska gemenskap är – bestående av fria länder som förenas i tron på rättsstatens principer, yttrandefrihet och marknadsekonomi – desto ljusare blir vår framtid.

När vi samlas här igen om ytterligare 30 år hoppas jag därför att vi då kan blicka tillbaka på ett ännu rikare och friare Europa. Som tillsammans lever i säkerhet, trygghet och fred.

Europas tid är nu. Och i morgon.

Tack.

Källa

<div>Manuskript hämtat från regeringen.se (2025-05-12)</div>

Taggar

2020-tal, 2025, Kvinna, Moderaterna, Politiska tal

URI

<https://www.svenskatal.se/tale/jessica-rosencrantz-tal-vid-firandet-av-europadagen-2025>